

Εισηγητική ομιλία του Προέδρου της Ομοσπονδίας Οικοδόμων & Συναφών Επαγγελματιών Ελλάδας, Γιάννη Πάσουλα

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Οι δυνάμεις του ταξικού κινήματος που συσπειρώνονται στο ΠΑΜΕ έχουμε ασχοληθεί με τα ζητήματα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση (Κ.Α) άπειρες φορές.

Έχουμε μελετήσει και τοποθετηθεί για τις κατά καιρούς παρεμβάσεις διαδοχικά των κυβερνήσεων, τόσο του ΠΑΣΟΚ, όσο και της ΝΔ. και έχουμε καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση.

Με αδιάφυστα στοιχεία αποκαλύψαμε τις αιτίες της οικονομικής κατάστασης των ταμείων και τον τρόπο αξιοποίησής της για να απαλλάξουν τους εργοδότες από την υποχρέωση να ασφαλίζουν τους εργαζόμενους, το κράτος από την όποια χρηματοδότηση, για να αυξήσουν τα όρια συνταξιοδότησης, για να εμπορευματοποιήσουν την ιατρική, νοσοκομειακή, φαρμακευτική περίθαλψη, να ανοίξουν απέραντη αγορά στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες να καταληστεύουν τους εργαζόμενους.

Συνάδελφοι,

Η καπιταλιστική μηχανή κονιορτοποίησης της Κ.Α και των άλλων δικαιωμάτων και κατακτήσεων των εργαζομένων δε σταμάτησε να δουλεύει, ούτε στην περίοδο της ανάπτυξης, ούτε στην περίοδο της κρίσης. Κάθε φορά την αξιοποιούν με διαφορετικό τρόπο. Τη μια για να ανέβει η κερδοφορία και η ανταγωνιστικότητα, την άλλη για να ξεπεραστεί η κρίση του συστήματος. Δύο πράγματα είναι σίγουρα:

1. Το καύσιμο κάθε φορά είναι το ίδιο, δηλ. οι κατακτήσεις και τα δικαιώματα της εργατικής τάξης.

2. Στη μηχανή αλλάζει ο μηχανοδηγός, αλλά δεν παύει να κινείται στις ράγες της ίδιας αντιλαϊκής πολιτικής.

Η Κ.Α αποτέλεσε και αποτελεί πεδίο σκληρής σύγκρουσης με το κεφάλαιο και τους μηχανισμούς του. Το κεφάλαιο, οι εργοδότες, την ασφάλιση των εργαζομένων την θεωρούν κόστος, κατά συνέπεια βαρίδι για την αύξηση των κερδών τους και με την έννοια αυτή θέλουν να απαλλαχτούν. Από την άλλη, η κυβέρνηση αξιοποιεί την καπιταλιστική κρίση και την κατάσταση που οδήγησε τα ταμεία για να απαλλάξει το κράτος έστω και από την ελάχιστη χρηματοδότηση της Κ.Α.

Με αυτή την έννοια, η επιχείρηση κατάργησης των ΒΑΕ δεν είναι καινούργια, εντάσσεται στο γενικότερο σχεδιασμό του κεφαλαίου, της ΕΕ, που με ευλάβεια υλοποιεί το πολιτικό τους προσωπικό, καταρχήν τα κόμματα της εξουσίας, ΠΑΣΟΚ - ΝΔ και τα στηρίγματά τους, ΛΑΟΣ, κόμμα της Ντόρας και άλλοι πρόθυμοι.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΤΩΝ ΒΑΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Η κατάργηση των ΒΑΕ θα φέρει σοβαρές και αρνητικές αλλαγές στο εργασιακό περιβάλλον.

Στα ΒΑΕ έχουν ενταχθεί 537 επαγγέλματα (156 εργασίες και 381 ειδικότητες) συμπεριλαμβανομένων και των επαγγελμάτων που έχουν πάψει να υφίστανται. Οι καλυπτόμενοι απασχολούμενοι περιλαμβάνονται στο άρθρο 104 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ. Σε απόλυτο αριθμό, σύμφωνα με στοιχεία του ΙΚΑ (Ιούνιος 2010) στην κατηγορία των ΒΑΕ εντάσσονται περίπου 540.000 εργαζόμενοι. Η πάλη της εργατικής τάξης για τη διαφύλαξη αυτής της κατάστασης είναι αναγκαία, καθώς αποτελεί τη βασική ελάχιστη ασφαλιστική συμβολή στον περιορισμό των συνεπειών του επαγγελματικού κινδύνου και της πρώιμης φθοράς της υγείας των εργαζομένων σε μια σειρά κλάδους, χώρους και ειδικότητες.

Σύμφωνα με το «επικαιροποιημένο μνημόνιο» ο θεσμός των ΒΑΕ δεν μπορεί να περιλαμβάνει πάνω από το 10% του εργατικού δυναμικού της χώρας. Με βάση λοιπόν και τις προβλέψεις του αντιασφαλιστικού νόμου 3863/2010 πρόκειται να καταρτιστεί «νέος πίνακας» ΒΑΕ με αποχαρακτηρισμό πολλών επαγγελμάτων.

Αυτό θα σημάνει αύξηση ορίων συνταξιοδότησης 5-7 χρόνια και νέα μείωση συντάξεων. Παράλληλα, θα μειωθούν και τα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων, που σε συνδυασμό με την ανεργία θα αποτελέσουν ένα εκρηκτικό μείγμα που θα απειλεί συνολικά συντάξεις και παροχές.

Το ζήτημα δεν περιορίζεται μόνο στα όρια ηλικίας, αφού μέρος των ασφαλισμένων που θα εξακολουθούν λόγω παλαιότητας να παραμένουν στο καθεστώς των ΒΑΕ θα απολύονται για να αντικατασταθούν από εργαζόμενους του ίδιου κλάδου και ειδικότητας που έχουν εξαιρεθεί για να γλιτώσουν οι εργοδότες το επασφάλιστρο των ΒΑΕ, το 10% του ανθυγιεινού επιδόματος και για να τους αμείβουν με το μισθό των 500 ευρώ.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Τα ΒΑΕ **καθιερώθηκαν με τον ιδρυτικό νόμο του ΙΚΑ 1846/51** και άρχισε η **εφαρμογή τους το 1964**.

Η ένταξη κλάδων και επαγγελμάτων στα ΒΑΕ αποτέλεσε σοβαρό πεδίο διαχρονικά σύγκρουσης των εργαζομένων με την εκάστοτε κυβέρνηση.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι το 1960 στη μεγάλη απεργία των οικοδόμων ένα από τα αιτήματα ήταν και η ένταξη του κλάδου στα ΒΑΕ. Το τελευταίο επάγγελμα του κλάδου που μπήκε στα ΒΑΕ ήταν του σιδερά.

Ακόμα είναι χαρακτηριστικό ότι στα ΒΑΕ στις αρχές της δεκαετίας του 80 μπήκαν ορισμένα επαγγέλματα, όχι κλάδοι παρά του ότι οι παράγοντες πρόωρης φθοράς της υγείας των εργαζομένων είναι ίδιες, όπως για παράδειγμα στους ξυλουργούς, το μέταλλο κλπ.

Τα ΒΑΕ έχουν μπει στο στόχαστρο του κεφαλαίου από το 1990. Οι προσπάθειες κωδικοποιούνται στις εκθέσεις που έχουν μέχρι σήμερα εκπονηθεί για το θέμα.

Η πρώτη γνωμοδοτική επιτροπή κρίσης ΒΑΕ που συστήθηκε με το νόμο 1902/90, ομολόγησε ότι δεν μπορούσε να προχωρήσει γιατί η χώρα δε διαθέτει τα επιστημονικά δεδομένα (κατάλληλες μελέτες και υποδομές κ.ά.) για να γίνει αποχαρακτηρισμός.

Το 1997, επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, ο καθηγητής Σπράος, σύμβουλος του τότε πρωθυπουργού, με έκθεσή του ζήτησε την κατάργηση των ΒΑΕ.

Το 2002, η εισηγητική έκθεση του αντιασφαλιστικού νόμου 3029/02, όπου έφερε ο υπουργός Εργασίας του ΠΑΣΟΚ κ. Ρέππας αναφέρει ότι *«η εξέλιξη της τεχνολογίας, η βελτίωση των συνθηκών εργασίας (!) επιβάλλει τον επανακαθορισμό των ΒΑΕ»*.

Το 2008 με το **πόρισμα της «Επιτροπής Μπεχράκη»** η επίθεση στα ΒΑΕ από την κυβέρνηση της ΝΔ πήρε νέα χαρακτηριστικά. **Το συγκεκριμένο πόρισμα οδηγούσε εκ των πραγμάτων εκτός του θεσμού των ΒΑΕ πάνω από το 70% των σημερινών δικαιούχων.** Πέρα από την προσπάθεια εξαίρεσης κάποιων επαγγελματιών και ειδικοτήτων, στο στόχαστρο μπήκε συνολικά ο χαρακτήρας του θεσμού με την προσπάθεια αλλοίωσής του. Αυτό έγινε με τη διαβάθμιση σε μια κλίμακα βαρύτητας από το 1 έως το 4 των επαγγελματιών που θα παρέμεναν στα ΒΑΕ, χωρίς να διευκρινίζεται με ποιο τρόπο αυτή η διαβάθμιση θα αντιστοιχούσε στο δικαίωμα μειωμένων ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και χρόνου εργασίας.

Από την άλλη, η **«Επιτροπή Λινού»**, παρόλο που δε διέθετε επίσης τεκμηριωμένα στοιχεία, με το πόρισμά της το 2009 ενέταξε 5 κατηγορίες επαγγελματιών στα ΒΑΕ από τα 100 αιτήματα που υπήρχαν, επικαλούμενη έλλειψη χρόνου για ουσιαστική μελέτη.

Ο αρμόδιος αναπληρωτής υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης συγκρότησε με υπουργική απόφαση την προβλεπόμενη από το Ν. 3790/2009 «Διαρκή Επιτροπή Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματών», με αρμοδιότητα τη γνωμοδότηση μέσα σε τρεις μήνες για την υπαγωγή εργασιών, ειδικοτήτων ή χώρων εργασίας στα ΒΑΕ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή άλλων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. **Με διαδικασίες «εξηπρές» και χωρίς επιστημονική τεκμηρίωση, αφού δεν υπάρχουν επιστημονικές μελέτες και τα απαραίτητα στοιχεία που να επιτρέπουν μια ουσιαστική αξιολόγηση της επικινδυνότητας σε εργασιακούς χώρους και κλάδους, η κυβέρνηση προωθεί στην πράξη την κατάργηση ουσιαστικά του θεσμού, επενδύοντας ταυτόχρονα στην προσδοκία των εργαζομένων ορισμένων χώρων για να συμπεριληφθούν στο νέο κατάλογο.**

Η σημερινή επίθεση της κυβέρνησης θα αξιοποιήσει τα πολιτικά πορίσματα των προηγούμενων επιτροπών και ιδιαίτερα τα πορίσματα «Μπεχράκη» και «Λινού». Όπως δήλωσε χαρακτηριστικά ο υπουργός Εργασίας κ. Κουτρουμάνης στην έναρξη των εργασιών της Επιτροπής Κρίσεως ΒΑΕ (4/5/2011): *«δεν ξεκινάμε σήμερα από μηδενική βάση, υπάρχουν τα πορίσματα από προηγούμενες επιτροπές, τα οποία χωρίς να μας δεσμεύουν μπορούμε να τα αξιοποιήσουμε».*

Σήμερα, βρισκόμαστε στην εξέλιξη αυτής της διαδικασίας. Η επιτροπή, που έστησε η κυβέρνηση, με τη συμμετοχή και της ΓΣΕΕ δεν κατέληξε σε συγκεκριμένη πρόταση. Η κυβέρνηση όμως αξιοποιώντας αυτή τη διαδικασία έστησε νέα επιτροπή που θα αποφανθεί για το μακέλεμα των εργαζομένων.

Η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ έχει σοβαρότατες ευθύνες γιατί με τη συμμετοχή της στους διαλόγους έχει συνεισφέρει στη νομοθέτηση της κατάργησης δικαιωμάτων των εργαζομένων. Το γεγονός ότι η επιτροπή για τα ΒΑΕ δεν κατέληξε σε πρόταση δεν είναι η «κολυπήθρα του Σιλβάμ» για να ξεπλύνουν τις αμαρτίες τους. Νομιμοποίησαν την επιτροπή, αποδέχτηκαν τη συζήτηση για την αναμόρφωση της λίστας των ΒΑΕ, επιβεβαίωσαν την δημοκρατοφάνεια της κυβέρνησης για να πετσοκόψει τους εργαζόμενους, έχουν προ πολλού

συμφωνήσει με το νόμο Ρέππα που έδωσε συνέχεια και νομιμοποίησε νομοθετικά τη δημιουργία επιτροπής επανάκρισης των ΒΑΕ.

ΤΑ ΒΑΕ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΠΟΥ ΑΠΕΣΠΑΣΕ Η Ε.Τ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΤΗΣ

Η αναγνώριση κάποιων επαγγελματών ως βαρέα άνοιξε δρόμους για να απαιτήσουν οι εργαζόμενοι την ένταξη σειρά κλάδων και επαγγελματών στα ΒΑΕ, τη διεκδίκηση και κατάκτηση πρόσθετων δικαιωμάτων είτε μέσω ΣΣΕ, είτε με νόμους. *Για παράδειγμα*, χορήγηση ανθυγιεινού επιδόματος, μείωση ωρών εργασίας, πρόσθετες μέρες άδειας, επιδόματα ύψους, βάθους, κατάλληλα προσωπικά είδη προστασίας και βεβαίως η μείωση κατά 5 χρόνια του ορίου συνταξιοδότησης. Η σημαντική αυτή κατάκτηση της μείωσης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης ούτε ολοκληρωμένη είναι, ούτε από μόνη της μπορεί να εξασφαλίσει την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων, είτε είναι στα ΒΑΕ, είτε όχι. Και αυτό γιατί:

1. Τη μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης κατά 5 χρόνια την πληρώνουν οι εργαζόμενοι με το πρόσθετο ασφάλιστρο επί των αποδοχών τους με 0,75 ο εργοδότης και 1,25 ο εργαζόμενος. Βέβαια, δεν μας διαφεύγει ότι το σύνολο των εισφορών δεν είναι λεφτά από τη δούλεψη του εργοδότη, αλλά κλεμμένη υπεραξία από τον εργαζόμενο.
2. Τα 5 χρόνια δεν μπορούν να αναπληρώσουν την πρόωγη φθορά της υγείας των εργαζομένων που προκαλεί η ασυδοσία των εργοδοτών στο χώρο δουλειάς, το κυνήγι του κέρδους, το άγχος, η αβεβαιότητα, η ανεργία, η ανέχεια, οι κακές συνθήκες διαβίωσης, η ελλιπής και κακή σίτιση, το μολυσμένο και υποβαθμισμένο περιβάλλον.
3. Οι εργαζόμενοι στα ΒΑΕ συχνά και από μικρή ηλικία έχουν ανάγκη ιατρικής, νοσοκομειακής φροντίδας που συχνά καλούνται να την χρυσοπληρώσουν λόγω έλλειψης, υποβάθμισης και συρρίκνωσης της δημόσιας υγείας. Ειδικά σήμερα που βαθαίνει η εμπορευματοποίηση της

υγείας ακόμα και στα δημόσια νοσοκομεία πρέπει να πληρώσει ο ασθενής ή ακόμα και λόγω της ανεργίας αδυνατεί να θεωρήσει το βιβλιάριο υγείας.

Αυτά τα ζητήματα δεν αντιμετωπίζονται μόνο με τη μείωση των 5 χρόνων συνταξιοδότησης.

4. Αναπηρικές συντάξεις. Οι εργαζόμενοι στα ΒΑΕ είναι κατά κανόνα περισσότερο εκτεθειμένοι στον κίνδυνο να υποστούν βλάβη στην υγεία τους που να μην τους επιτρέπει να εργαστούν ξανά, χωρίς βεβαίως να σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι στους άλλους κλάδους και επαγγέλματα έχουν καλύτερη τύχη. Οι αναπηρικές συντάξεις όμως δίνονται με το σταγονόμετρο και το ύψος τους δε φθάνει ούτε το προνοιακό βοήθημα.

Η Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία μπορεί να έχει προβάδισμα, να είναι κίνητρο ανάπτυξης μόνο σε μια άλλη κοινωνία, με άλλη πολιτική και οικονομία, όπου ο άνθρωπος δεν θα είναι καύσιμο στη μηχανή που παράγει αμύθητα πλούτη για το κεφάλαιο, αντίθετα η ζωή θα υπολογίζεται ως ύψιστο αγαθό.

ΨΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΕΔΑΦΙΚΑ ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΝ ΤΗ ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΒΑΕ

Με διάφορες θεωρίες που στερούνται επιστημονικής μελέτης και τεκμηρίωσης όλες οι κυβερνήσεις που πέρασαν τα τελευταία 30 χρόνια επιδιώκουν τη συρρίκνωση και τελικά την κατάργηση του θεσμού των ΒΑΕ.

Λένε, ότι η εξέλιξη της τεχνολογίας και η εκτεταμένη νομοθεσία βελτιώνει σημαντικά τις συνθήκες εργασίας γεγονός που καθιστά αναχρονιστικό το θεσμό των ΒΑΕ.

Φαίνεται, ότι εκσυγχρονισμό θεωρούν τους εκατοντάδες νεκρούς και σακατεμένους εργάτες στα κάτεργα της εργοδοσίας κάθε χρόνο.

Είναι παραπάνω από βέβαιο ότι η νομοθεσία στον καπιταλισμό είναι ζήτημα συσχετισμού δύναμης, όπου μέσα από την ταξική πάλη η εργατική τάξη μπορεί

να αποκτή κάποιες κατακτήσεις. Όμως η εφαρμογή στο χώρο δουλειάς είναι ακόμα δυσκολότερη. Χρειάζεται ισχυρή οργάνωση από τα μέσα και να βρίσκεται σε μόνιμο πόλεμο με την εργοδοσία και τους ανθρώπους της.

Η πείρα των εργαζομένων, των συνδικαλιστών του ταξικού κινήματος, επιβεβαιώνει ότι η εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου απαιτεί πρώτα από όλα να θιχτούν τα συμφέροντα των εργοδοτών, απαιτεί οι κρατικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί να διαθέτουν έμπειρο, ειδικευμένο και επαρκή προσωπικό, απαιτεί κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό για να είναι αποτελεσματικός ο έλεγχος, απαιτεί την κατάργηση νόμων και διατάξεων που φρενάρουν τη δουλειά των ελεγκτικών μηχανισμών και στο τέλος τους απαξιώνουν.

Επειδή λοιπόν, καμία κυβέρνηση δεν έλυσε αυτά τα ζητήματα οι έλεγχοι είναι από ελλειπείς μέχρι ανύπαρκτοι, αλλά και όπου γίνονται δεν προσανατολίζονται στην εργοδοτική ευθύνη, αλλά στην ευθύνη του εργαζόμενου και του τεχνικού ασφαλείας. Τα παραδείγματα είναι εκατοντάδες από το Μέταλλο και τη Ζώνη, τις κατασκευές, στη χημική βιομηχανία, τα σούπερ μάρκετς κλπ.

Παρουσιάζουν ως αντιστάθμισμα της κατάργησης των ΒΑΕ την εξέλιξη της τεχνολογίας. Δεν είμαστε αντίθετοι στην εξέλιξη, όμως στον καπιταλισμό η εξέλιξη στην τεχνολογία χρησιμοποιείται για την αύξηση των κερδών του κεφαλαίου. Για τους εργάτες μεταφράζεται σε εντατικοποίηση της δουλειάς, απολύσεις, ανεργία, μείωση των μισθών, ελαστικά ωράρια κλπ., παράγοντες που συμβάλλουν στη φθορά της υγείας των εργαζομένων.

Ακόμα, αποσιωπούν ότι η τεχνολογική εξέλιξη φέρνει στο προσκήνιο νέα προβλήματα σε σχέση με τον επαγγελματικό κίνδυνο. Για παράδειγμα, το Τεχνικό Επιμελητήριο κατήγγειλε ότι κυκλοφορεί ραδιενεργός χάλυβας με σοβαρές συνέπειες τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τους χρήστες.

Κυκλοφορούν κάθε χρόνο πάνω από 10.000 νέες χημικές ουσίες και για καμία απ' αυτές δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εξετάσεις πριν κυκλοφορήσουν στην αγορά που θα εγκρίνουν αν είναι ασφαλείς για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Για την αποψίλωση του ελενίτ (ιδιαίτερα καρκινογόνο) μόλις πριν ενάμισι χρόνο υπήρξε υπουργική απόφαση που βέβαια είναι στα χαρτιά.

Στη βάση αυτών των στοιχείων αρνούμαστε να υιοθετήσουμε τα επιχειρήματα της κυβέρνησης.

Τα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι επιδεινώνονται οι συνθήκες και οι όροι εργασίας, όπως και οι όροι προστασίας της υγείας και ασφάλειας του συνόλου των εργαζομένων.

Η μείωση των εργατικών ατυχημάτων που επικαλείται η κυβέρνηση έχει να κάνει με την εκτεταμένη ανεργία και όχι με τους ελέγχους, τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος, την εξέλιξη της τεχνολογίας κλπ.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΒΑΕ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΣΤΙΑ ΑΛΛΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Χρησιμοποιούν αυτό το επιχειρήμα, επικαλούμενοι καπιταλιστικά ανεπτυγμένες χώρες (Γερμανία, Βέλγιο, Γαλλία κλπ.), ως «αποδεικτικό» στοιχείο για το ότι τάχα ο θεσμός των ΒΑΕ είναι αναχρονιστικός. Η θέση αυτή δεν είναι βάσιμη διότι σε άλλες χώρες η προστασία των εργαζομένων από ειδικούς επαγγελματικούς κινδύνους αντιμετωπίζεται με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα, στη Γερμανία έχουν εκδοθεί και ενεργοποιηθεί επαγγελματικοί ομοσπονδιακοί κώδικες για υποχρεωτικές προληπτικές ιατρικές εξετάσεις που καλύπτουν περίπου 45 είδη συνθηκών επαγγελματικού κινδύνου. Επίσης συνταξιοδοτήσεις με μειωμένο όριο ηλικίας προβλέπονται σε αρκετές ευρωπαϊκές καπιταλιστικές χώρες.

Κριτήριο για το ταξικό κίνημα είναι η προστασία της υγείας της εργατικής τάξης, των λαϊκών στρωμάτων και όχι η ευθυγράμμιση με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα, πολύ περισσότερο όταν αναφερόμαστε σε ρυθμίσεις που είναι ξεκάθαρα αντεργατικές. Από αυτήν την οπτική γωνία, αναχρονιστικό για τους εργαζόμενους είναι ότι σε μια σειρά ευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν ληφθεί μέτρα για πρόωρη συνταξιοδότηση όλων των εργαζομένων που δουλεύουν σε βαριά

και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Αναχρονιστικό είναι ότι σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της στρατηγικής της Λισσαβόνας, ήδη στα περισσότερα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνονται τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης.

Για μας στοιχείο σύγκρισης είναι η ασφάλεια της εργασίας σε συνθήκες οικοδόμησης του σοσιαλισμού, εκεί δηλαδή, που η εργατική τάξη έχει την εξουσία, εκεί που η εργατική δύναμη παύει να είναι εμπόρευμα και ο σκοπός της παραγωγής είναι η ικανοποίηση των διευρυμένων κοινωνικών αναγκών και όχι του καπιταλιστικού κέρδους.

Σ' αυτές τις συνθήκες αξιοποιείται η επιστήμη και η τεχνική για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Η κατάργηση της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης στο χώρο δουλειάς περιορίζει την πρόωρη καταπόνηση της υγείας των εργαζομένων.

Στη Σοβιετική Ένωση από το 1956 εφαρμοζόταν 5ήμερη εβδομάδα εργασίας, 7ωρης ή 6ωρης εργάσιμης ημέρας και με ηλικία συνταξιοδότησης στα 55 για τις γυναίκες και στα 60 για τους άνδρες. Η νυκτερινή βάρδια ήταν μειωμένη κατά 1 ώρα, ενώ οι έγκυες απαλλάσσονταν από αυτήν, όπως και από τις υπερωρίες, και εάν συνέτρεχε λόγος τις μετέθεταν σε πιο ελαφριές δουλειές. Στα 50 επιστημονικά ερευνητικά ινστιτούτα υγείας και προστασίας της εργασίας, έκαναν έρευνες που αποσκοπούσαν στην εξασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών εργασίας στις γυναίκες και στην προφύλαξη της υγείας τους. Στο πρώτο μισό της δεκαετίας του '80 είχαν μειωθεί κατά 20% τα εργατικά ατυχήματα και οι επαγγελματικές ασθένειες. Η Επιθεώρηση κάθε κλαδικού συνδικάτου μπορούσε να αναστείλει τη λειτουργία τμήματος ή και ολόκληρου του εργοστάσιου, όταν δεν τηρούνταν οι κανονισμοί της προστασίας και ασφάλειας της εργασίας.

Στη Γερμανική Λαοκρατική Δημοκρατία (ΓΛΔ), οι επιχειρήσεις με πάνω από 4.000 εργαζόμενους διέθεταν δική τους πολυκλινική με όλα τα σύγχρονα μέσα. Οι υπηρεσίες των επιχειρήσεων φρόντιζαν για την προστασία της υγείας των εργαζομένων με βαριά σωματική δουλειά, σε συνθήκες υψηλής θερμοκρασίας,

σκόνης, τοξικών υλικών, θορύβου ή αυτούς που δούλευαν σε βάρδιες. Οι επιτροπές των συνδικάτων είχαν δικαιοδοσία και εξασφάλιζαν για 3 βδομάδες τελείως δωρεάν ανάπαυση κατά προτεραιότητα στους εργαζόμενους που έκαναν βαριές δουλειές, βάρδιες, στους πολύτεκνους. Το στοιχείο των προληπτικών περιοδικών εξετάσεων, υποχρεωτικών για όλους, ήταν χαρακτηριστικό του απολύτως δωρεάν κρατικού συστήματος Υγείας, όπως και κάθε είδους προληπτική, θεραπευτική και φαρμακευτική αγωγή.

ΠΩΣ ΘΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΜΕ

Συνάδελφοι,

Η σύσκεψή μας σήμερα δεν έχει χαρακτήρα ημερίδας. Αντίθετα, θέλουμε να λειτουργήσει ενημερωτικά, να ακουστούν γνώμες σχετικά με τους τρόπους, τις μορφές που θα ενημερώσουμε τους εργαζόμενους και τις μορφές αγώνα που θα ακολουθήσουμε.

Στόχος μας, είναι η συσπείρωση των εργαζομένων στο πλαίσιο, τις προτάσεις και τις δράσεις μας.

Χωρίς να παραγνωρίζουμε ότι μπαίνουμε πλέον στη βασική περίοδο διακοπών πρέπει χωρίς καθυστέρηση να οργανώσουμε τη δουλειά. Η κυβέρνηση δεν περιμένει. Άλλωστε η πείρα λέει ότι τα πιο αντιλαϊκά μέτρα τα πέρασαν Αύγουστο.

Το δικό μας χρέος είναι να ενημερώσουμε τους εργαζόμενους και να οργανώσουμε τον αγώνα.

Η επιτυχία της 48ωρης απεργίας, 28,29 Ιούνη, είναι προωθητική δύναμη στη δουλειά μας, χωρίς να παραβλέπουμε τις δυσκολίες που μας βάζει ο αντίπαλος.

Άμεσα μπροστά μας έχουμε:

1. Από τις δηλώσεις του Κουτρουμάνη μέχρι 20 Ιούλη δημοσιεύεται η λίστα κατάργησης των ΒΑΕ.
2. Με βάση το μνημόνιο, που συναποφάσισαν και συνομολόγησαν κυβέρνηση, τρόικα, κεφάλαιο και ΕΕ, προβλέπεται η κατακόρυφη μείωση των επικουρικών συντάξεων από 10% - 50% περίπου, με βάση αναλογιστικές μελέτες που θα παρουσιαστούν και θα κρίνουν το τι συντάξεις θα απονέμονται με βάση τη βιωσιμότητα των ταμείων.
3. Η κυβέρνηση προωθεί τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών μέσω του «νόμου για την αναμόρφωση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και άλλες διατάξεις». Συγκεκριμένα, στο άρθρο 4 του νόμου με τίτλο «θεσμοθέτηση κάρτας εργασίας» αναφέρει: «στις επιχειρήσεις, οι οποίες θα εγκαταστήσουν το σύστημα αυτό στους όρους εργασίας τους και θα καταβάλλουν εμπροθέσμως τις ασφαλιστικές εισφορές, καθώς και στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων αυτών, θα παρέχεται έκπτωση 10% επί των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών. Επίσης, σύμφωνα με επίσημες δηλώσεις της κυβέρνησης η μείωση μέχρι το 2013 θα φθάσει το 25%.

Η ΝΔ, στο πρόγραμμά της που παρουσίασε στο Ζάππειο, αλλά και σε παλιότερες τοποθετήσεις της έχει ταχθεί υπέρ της κατακόρυφης μείωσης των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών. Ταυτόχρονα, είναι έτοιμη να συνεισφέρει τα μέγιστα, ώστε να περάσει τα μέτρα της κυβέρνησης.

Οι εργαζόμενοι θα βάλουν βαθύτερα το χέρι στη τσέπη προκειμένου να διατηρήσουν το ίδιο επίπεδο παροχών για συντάξεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

1. Ανάλογη σύσκεψη ενημέρωσης να γίνει σε όλες τις περιοχές ώστε να υπάρχει ενιαία και γρήγορη ενημέρωση.

2. Να βγάλουμε ανακοίνωση που θα τη συνυπογράψουμε όλες οι παριστάμενες οργανώσεις στη σημερινή μας σύσκεψη.
3. Κάθε οργάνωση να κουβεντιάσει και να επιλέξει τρόπους διαφώτισης των εργαζομένων.
4. Να εξετάσουμε το ζήτημα του συλλαλητηρίου ή άλλων πρωτοβουλιών.

ΣΤΟΧΟΙ ΠΑΛΗΣ

- *Να μην αποχαρακτηριστούν τα Βαρέα Ανθυγιεινά Επαγγέλματα (εκτός αυτών που έχουν εκλείψει). Να μην περάσει ο διαχωρισμός ανάμεσα σε παλιούς και νέους εργαζόμενους. Να διευρυνθεί ο θεσμός των ΒΑΕ σε όλους τους εργαζόμενους, όλων των κλάδων και ειδικοτήτων που δουλεύουν σε τέτοιες συνθήκες και ανεξάρτητα σε ποιο ασφαλιστικό φορέα ανήκουν (ομοιογενείς συνθήκες).*
- *Μόνιμη, Πλήρης, Σταθερή εργασία. Μείωση του χρόνου εργασίας για τα ΒΑΕ 6ωρο/5ήμερο/30ωρο και αύξηση των ημερών αδειάς. Κατάργηση των ελαστικών ωραρίων και ελαστικών μορφών εργασίας. Καθιέρωση επιδόματος Βαριάς Ανθυγιεινής Εργασίας.*
- *Μείωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα 50 για τις γυναίκες και 55 για τους άντρες που εργάζονται στα ΒΑΕ. Κατάργηση όλων των αντιασφαλιστικών νόμων της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ. Αποκλειστικά δημόσιο - δωρεάν σύστημα Υγείας - Πρόνοιας και κατάργηση κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Υγεία, την Πρόνοια, την Ασφάλιση.*
- *Δημιουργία κρατικού σώματος Ιατρών Εργασίας και Τεχνικών Ασφαλείας, στο πλαίσιο ενός αποκλειστικά δημόσιου δωρεάν συστήματος Υγείας. Κατάργηση των ιδιωτικών ΕΞΥΠΠ και κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στο χώρο της ΥΑΕ. Δημιουργία δημόσιων υποδομών ΥΑΕ.*

- *Λήψη όλων των μέτρων για την ασφάλεια εγκαταστάσεων και την πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και ατυχημάτων μεγάλης έκτασης, για την πρόληψη της έκθεσης των εργαζομένων σε βλαπτικούς παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος (σκόνες, ίνες, χημικές ουσίες, θόρυβος, ακτινοβολίες, ακραίες θερμοκρασίες κλπ.) και την πρόληψη δημιουργίας επαγγελματικών ασθενειών, καθώς και για την ύπαρξη των απαραίτητων υποδομών υγιεινής. Τακτικές, υποχρεωτικές, δωρεάν ιατρικές εξετάσεις. Συστηματική παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων, με ιδιαίτερη φροντίδα στις εγκύους και γενικότερα στις εργαζόμενες γυναίκες.*
- *Απαγόρευση της νυχτερινής εργασίας των γυναικών στη βιομηχανία, ενώ για άλλα επαγγέλματα (π.χ. στον κλάδο των υπηρεσιών, εστίασης, υγείας κλπ.), να απαγορευτεί η νυχτερινή εργασία κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και λοχείας.*
- *Απαγόρευση κάθε μορφής παιδικής - ανήλικης εργασίας και από τη σκοπιά της ψυχοσωματικής υγείας.*
- *6ωρο, 5ήμερο, 30ωρο με πλήρεις αποδοχές και ίσα ασφαλιστικά δικαιώματα, με βάση τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, για όσους μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές είναι αναγκασμένοι να εργάζονται ή κάνουν πρακτική άσκηση.*
- *Να προσανατολιστούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του κράτους στον ουσιαστικό έλεγχο της εργοδοτικής ευθύνης για την ουσιαστική προστασία της υγείας και ασφάλειας της εργασίας, της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.*
- *Κατοχύρωση της ασφαλιστικής κάλυψης του επαγγελματικού κινδύνου, η οποία είναι ανεξάρτητη από το καθεστώς συνταξιοδότησης του εργαζόμενου. Το ασφάλιστρο πρέπει να βαραινεί αποκλειστικά τον εργοδότη.*